33

istohukotai Bechukotai

Leviticus 26:3-27:3⁴

26

- : אם־בּחַלָּתִי תַּלְכוּ וְאֶת־מִצְוֹתִי תִּשְׂמְרוּ וַעֲשִׂיתֶם אֹתְם: 3 If you follow My laws and faithfully observe My commandments.
- ונתתי גשמיכם בעתם ונתנה האבל יבולה ועץ השבה יתן
- I will grant your rains in their season, so that the earth shall yield its produce and the trees of the field their fruit.
- והשיג לכם היש את־בציר ובציר ישיג את־זרע ואכלתם לחמכם לַשַּבֶע וִישַבַתַם לַבַטַח בַאַרַצַכָם:
- Your threshing shall overtake the vintage, and your vintage shall overtake the sowing; you shall eat your fill of bread and dwell securely in your
- וְנָתַתִי שַׁלוֹם בַּאָרֵץ וּשַׂכַבַתָּם וְאֵין מַחֵרָיד וְהִשַּבַּתִּי חַיָּה רָעָה מן־הַאַרֵץ וחַרֶב לא־תעבר באַרצכם:
- I will grant peace in the land, and you shall lie down untroubled by anyone: I will give the land respite from vicious beasts, and no sword shall cross your land.
- 7 וּהְדַפַּתֵם אֲת־אֹיִבֵיכֶם וְנַפַּלְוּ לִפְנֵיכֶם לֵחְרֵב:
- [Your army] shall give chase to your enemies, and they shall fall before you by the sword.
- וְרָדָפוֹ מַכָּם חַמַשָּׁה מֵאָה וּמֵאָה מַכָּם רְבַבָה יִרְדָפוּ וְנָפַלְוּ איִבֵּיכֶם לפניכם לחרב:
- Five of you shall give chase to a hundred, and a hundred of you shall give chase to ten thousand; your enemies shall fall before you by the sword.
- 9 ופניתי אַלַילֶם וִהְפַרֵיתִי אַתלֶם וִהְרַבִּיתִי אַתכָם וַהַקִּימֹתַי אַת־בַּרִיתִי
- I will look with favor upon you, and make you fertile and multiply you; and I will maintain My covenant with you.

  - 10 You shall eat old grain long stored, and you shall have to clear out the old to make room for the

  - 11 I will establish My abode in your midst, and I will not spurn you.
  - 12 I will be ever present in your midst: I will be
    - your God, and you shall be My people.
- עבדים ואשבר מטת עלכם ואולך אתכם קוממיות:
- הם מאַרן מצלים מהית אתכם מאלה הוצאתי אתכם מהית זהו am your God who brought you out from the land of the Egyptians to be their slaves no more, who broke the bars of your yoke and made you walk

  - אם בּל־הַמְצוֹת הָאַלָּה: 14 But if you do not obey Me and do not observe all these commandments.
- 15 ואם־בַּחַקתִי תַמאָסוּ וְאָם אֱת־מִשׁפַטִי תַּגַעָל נַפְשַׁכַם לְבַלְתִי עְשׁוֹת אַת־כַּל־מִצוֹתִי לָהַפַּרְכַם אַת־בַּרִיתִי:
- if you reject My laws and spurn My rules, so that you do not observe all My commandments and you break My covenant.

- אַת־הַעַרַכַּךָ בַּיִּוֹם הַהוֹא קֹדֵשׁ לִיהוָה:
- 23 the priest shall compute the proportionate וְחַשֶּב־לְּוֹ הַכֹּחֶן אֶת מַכְּסֶת הַעְרָבֶּךְ עָד שַׁנָת הַיְּכֶּל וְנָתַן assessment up to the jubilee year, and the assessment shall be paid as of that day, a sacred donation to הוהי.
- :הַאָרֵץ
  - one from whom it was bought, whose holding the land is.
  - 25 וְלַל־עֶרְכַךְ יִהְיֶה בְּשָׂקָל הַקֹּדֶשׁ עֶשׂרִים גַּרָה יִהְיֶה הַשִּׂקָל:
- All assessments shall be by the sanctuary weight, the shekel being twenty gerahs. A firstling of animals, however, which—as a firstling—is הוהי's, cannot be consecrated by
- 26 ארבכור אשרייבכר ליהוה בבהמה לא־יקדיש איש אתו אם־שור אָם־שֵׂה לַיהוָה הְוּא:
- anybody; whether ox or sheep, it is 'הוה's. 27 וְאָם בַּבְּהַמָּה הַטַמֵאָה וּפָּדָה בְעֶרְכֶּךְ וְיָסְף חֲמִשֹּׁתְוֹ עְלְיוּ וְאִם־לְא But if it is of impure animals, it may be ransomed at its assessment, with one-fifth added; if it is יִנָאַל וְנִמְכָּר בְּעֶרְכֶּךָ:
- 28 אַרֶ־כַּל־חַׂרֶם אֲשֶׁר יַחַרָם אִישׁ לִיהוֹה מַכַּל־אֲשֶׁר־לוֹ מֵאָדָם וּבַהְמַהֹ ומשבה אַחזַתו לָא יִמַכַר וַלָּא יָגַאַל כַּל־חֵבֶם קבש־קדשים הוא
  - But of all that anyone owns, be it human or beast or land-holding, nothing that has been proscribed for הוהי may be sold or redeemed; every proscribed thing is totally consecrated to הוהי.

not redeemed, it shall be sold at its assessment.

- 29 כַּל־חַרֶם אֲשַׁר יָחַרָם מוְ־הָאָדָם לְא יִפָּדָה מוֹת יוּמַת:
- No human being who has been proscribed can be ransomed: that person shall be put to death.
- 30 וְכַל־מַעשַׂר הָאָרֵץ מוַרַע הָאָרֵץ מפַרַי הַעָּץ לִיהוֹה הַוּא קֹדֵשׁ לִיהוֹה:
- All tithes from the land, whether seed from the ground or fruit from the tree, are הוהי's; they are holy to הוהי.
  - יסף עליו: זאַל איש ממעשרו חמשיתו יסף עליו: 31 If any party wishes to redeem any tithes,
  - one-fifth must be added to them. יבָל־מַעשַר בַּקַר וָצֹאן כִּל אֲשֵר־יַעֲבַר תַּחַת הַשַּבֵט הַעֲשִירִיי
    - All tithes of the herd or flock—of all that passes under the shepherd's staff, every tenth one—shall יהיה־קדש ליהוה: be holy to הוהי.
  - 33 לָא יְבַקָּר בַּיִן־טִוֹב לָרָע וְלָא יְמִירְנּוּ וְאָם־הַמֶּר יְמִילֶנּוּ וְהָיָה־הְוֹא וּתְמוּרָתָוֹ יְהְיֶה־קֹדֶשׁ לְא יִגַּאֵל:
- One must not look out for good as against bad, or make substitution for it. If one does make substitution for it, then it and its substitute shall both be holy: it cannot be redeemed.
- 34 אַלֶּה הַמִּצְוֹת אֲשֵׂר צָוָה יִהֹוָה אַת־מֹשֵׁה אֵל־בַּנֵי יִשֹׁרָאַל בַּהַר סִינִי:
- These are the commandments that הוהי gave Moses for the Israelite people on Mount Sinai.

- for your enemies shall eat it. languish; you shall sow your seed to no purpose, which cause the eyes to pine and the body to fever Precise nature of these ills is uncertain.) upon you—consumption and fever, (consumption and nill do this to you: I will wreak misery אָל־אַלי אֶצֶשֶׂה־זָאָר לָבֶּם וָהִפְּקָרִלִּי עֲלֵיכֶם בֶּהָלָהֹ אֶת־הִשָּׁהֶ
- dominate you. You shall flee though none pursues. routed by your enemies, and your foes shall on syall be. اربرمن yon shall set My face against you: you shall be.
- אסוס not obey Me, I אַמִּיקִיאַלָּה לאַ תִּעְּמִעָּילִי הָמִּמָהִ לִּימָרָה אָתִלֶם שֶבֶע And if, for all that, you do not obey Me, I אווי אַלי הִעֹמְהַיבָם: אָמִירִישִאַרָּים:
- your skies like iron and your earth like copper,
- purpose. Your land shall not yield its produce, nor shall the trees of the land yield their fruit.
- shall bereave you of your children and wipe out your cattle. They shall decimate you, and your roads shall be deserted.
- and you remain hostile to Me,
- smite you sevenfold for your sins. I in turn ill :temsin hostile to you: I in turn will الم الم الم أنازكر النظرية لالجرد للله بكان أناكره أناكره لأناكره لأناكره للله المراكبة المرا
- you, and you shall be delivered into enemy hands. into your cities, I will send pestilence among vengeance for the covenant; and if you withdraw
- shall not be satisfied. out your bread by weight, and though you eat, you bake your bread in a single oven; they shall dole
- TS אָמִריבִּוֹאָת לָא תִשְׂמָעָוּ אָט disobey Me and remain איז אַמריבִוֹאָת לָא תִשְׂמָעָוּ לֵי וַהַלְכָתָם עָמִי בְּקֶרִי:
- your sins. for My part, will discipline you sevenfold for
- of your daughters. אב filesh of your sons and the flesh of your sons and the flesh of your sons and the flesh

- נאַכֿלַעוּ אַיְבִּיכָם: וֹאַטַ-נַלַּנְעַ מִבֹלְנָעַ מֹּגֹנִים וּמִבִּילָעַ נָּפֶּׁתְ וּזִבַּלִעָּם לְבִילְ זָבְעָבָּם
- וְנְסְתָּם וְאֵיִרְרֹדֶף אֶתְכֶם:
- באָרְאָלוֹ אָנִים הַבָּאָלוֹ אָנִים בְּעָרָלִילְ אָרִיאָלִי אָנִים בְּאָלוֹלִי אָרִישְׁמִילָם בְּבָּלָלִי אָרי
- on o that your strength shall be spent to no נתְם לָרֶיק בֹּתַבֶּם וְלָאִ־תִּתָּן אַרִצְבָּם אֶת־יְבִּרּלָה וְעֶץ הָאִבֶּץ לָא יִתָּן
- אס יקלכוּ עמי קרי ולא תאבוּ לשמע לי ונספתי אַליבֶם מַלַּה א And if you remain hosule toward Me and refuse to obey Me, I will go on smiting you sevenfold for שֶבֶע כְּחָמִאַתִיכֶם: שֶׂבֶע כְּחַמֹאתֵיכֶם:
- אַנוַ-בְּהָמְנִיכָם וְהַמְּלֵינִם אָנִיכָם וָנִשְּׁמִי דַּרְבִיכֶם: אתי בלם אתי באו Dose wild beasts against you, and they ו איז באר וְהְשִׁלְחְוּלִי בְּבֶם אֶתיחַיָּת הַשָּׁבֶּה לָהָבֶּלָה אֶתְבֶם וְהִבְּלִיתִּ
- ey א תוֹפֹרוֹי לַגְ וַהַלַלְנָים מִלגָ. אוֹ אָב And if these things fail to discipline you for Me,
- על־תַמֹאתִיכֶם:
- גְבָּרְ בְּתְּוֹכְכָם וְנִתַּתָּם בְּיִר־אִוֹיֶב: אריעריעי עלקה נקבה אלייער אַליימי אלייער אַלילם לוֶכֶב נקבאלי אָלילם לוֶכֶב נקבאלי וָנָאֱסִפְּתָם אָל־עָרֵילֶם אָל־עָרֵילֶם וְשִׁלָּחְתָּי
- וֹבַוּהָגִרוּ לְעַוֹּטִכְּם בֹּטִּהְעַלְגְ וֹאָכַלְעָּם וֹלָא עַהְּדָּגוּ:
- על־תַמֹאתִיכֶם: ין אוווואס בקבער אָרי שלבע אַרי אַני אַרי שלבע אַרי אָרי שלבע אַרי אָרי שלבע דַּהְקַלרָינִי עַמָבֶר בַּהְבַערי

- be given to 'fil shall be holy. brought as an offering to 7717, any such that may If [the vow concerns] any animal that may be
- substitute one animal for another, the thing vowed and its substitute shall both be holy. either good for bad, or bad for good; if one does
- shall be presented before the priest, not be brought as an offering to 'הוה, the animal
- low, whatever assessment is set by the priest To and the priest shall assess it. Whether high or fright or fright or it. Whether high or
- added to its assessment.
- or low Lit. "good or bad.") as the priest assesses priest shall assess it. Whether high or low, (high
- shall be returned. the sum at which it was assessed, and then it wishes to redeem it, one-fifth must be added to
- omer of barley seed. seed requirement: fifty shekels of silver to a its assessment shall be in accordance with its אָם | בִשְׂרָה אָתַזָּלוֹ יִקּרִָישׁ אִישׁ לִירּוֹרָה נְהָיָה עֶּרְכָּךְ לְפָּי זִרְעָּרָ וֹ אָם | בִשְׂרָה אָתַזָּלוֹ יִקּרְיִשׁ אִישׁ לִירּוֹרָה וְהָיֶה עֶּרְכָּךְ לְפָּי זַרְעָּרֹ
- and its assessment shall be so reduced; the years that are left until the jubilee year, the priest shall compute the price according to art if the land is consecrated after the jubilee, हिंद दुन्हें के प्राप्त कि हिंद हिंदी श्रेप-इंदेर वर्षा के Jubilee
- which it was assessed, and it shall be passed redeem it, one-fifth must be added to the sum at
- party, it shall no longer be redeemable: redeem the land, and the land is sold to another
- the priest's holding. be holy to hill, as land proscribed; it becomes
- purchased, which is not one's land-holding,

- ממונ ליהונה יהיהרקנש: וֹאָם-כּּבַבַּקַב אַמֶּב וּלַבִּיבוּ מִמֵּנִּם לַנִבַּן לִיִּבוְנִם כַּגְ אַמֶּב וּעַוֹּ
- לבומני כלבומני ונוגניביניא וולמונינו, געגניבלבת: it. One may not exchange or substitute another for it. איזָן לוֹב בָרֶע אוֹדָרֶע בַּעָוֹב וִאָם־דָּעֹר יָמִירָ
- אַעַ-עַבְּעַלַעַ עַכְּלָגְ עַכְעַל: tiche vow concerns] או דו וֹאַם כָּלַיבְּוֹבָשׁ מַלֵּאָבַ אָא־נֶּלַרָיבוּ מָמָאָד אָשֶׁרַ לָּאַבָּלַרָיבוּ מָלָאָבַ לָרָבָּן
- and it one wishes to redeem it, one-fifth must be ا ببت تبخرن بربجرن برجوم بتجرسابرا لإذ-پرجوج:
- ובין רֶע כַּאֲשֶׂר יַעְרָיךְ אֹתָוֹ הַכֹּתָן כָּן יָקוֹם: יאיש היההי onsecrates a house to דואיש היה היהיה ליהוה לק"ש ליהוה והקריכו והכולו בנין מוב
- זְּבְעַ הְּמֶרְ שִּׁעְרִים בַּהְבִּמְשִּׁים שָּׁלֶּלְ כַּסֶּף:
- עמלים הנותלת עד שנת היבל ונגרע מערכר:
- מלגו וֹבוֹם בֹוּ: aud it the one who consecrated the land wishes to و אוים ינאָל אָמָר זְהַשָּׁה דָהַמָּרָה שָׁמָנָ וְבָּמָלָה הַ
- יוסס Sadi אָמרַזראָר יקאַישלאַ אַחַדר אָר יוּאַר אָזייַדי אָזיַר אָזיַדר אָזיַדר אָזיַר אָזיַר אָזיַר אָזיַר אַזיַר אָזיַר אַזיַר אָזיַר אָזיַר אַזיַר אָזיַר אָזיַר אָזיַר אָזיַר אָזיַר אַזיַר אָזיַר אָזי
- lishs hard , eliubilee, the land shall is released in the jubilee, the land shall
- אָת־שִׂרֶה מִקנְתוֹ אֲשֶׂר לָא מִשִׂרֶה If one consecrates to אַת ישִׁרֶה מִקנָתוֹ אֲשֶׂר לָא מִשִׂרֶה אֲחֻזָתוֹ יִקּרָּישׁ לָיהוֹרָה:

- על־פגרי גלוליכם וגעלה נפשי אתכם:
- 30 I will destroy your cult places and cut down your incense stands, and I will heap your carcasses upon your lifeless fetishes. I will spurn you.
- וְנַתְהָי אֶת־עָרֵיכֶם חְרָבָּה וְהֲשׁמוֹתִי אֶת־מַקּהְשַיִּכְם וְלָא אַלִּיח בְּרֶיח וֹ וְנַתְתִי אֶת־עַרֵיכֶם וְלָא אַלִּיח בְּרֶיח מווי 31 I will lay your cities in ruin and make your
  - sanctuaries desolate, and I will not savor your pleasing odors.
  - בה: פהישבים בּה: זוָ אָנִי אֶת־הַאָרֶץ וְשַׁמְמוּ עְלֶּיהֹ אִיבֵילֶם הִּישׁבִים בָּה: 32 I will make the land desolate, so that your
    - enemies who settle in it shall be appalled by it.
- ארבעכם שַמְבּה הַנּוֹיִם וַהַרִיקָם חָרָב וְהָיִתָה אַרְצָכָם שַמְבּה הַאַנִיכָם חָרָב וְהָיִתָה אַרְצָכָם שַמְבּה אַנִילָם מַתְבּי וְהָיִתָּה אַרְצָכָם שַמְבּוּ וּהָיִתָּה אַרְצָכָם שַמְבּוּ וּהַיִּתָה אַרְצָכָם שַמְבּוּ הַאַ 33 And you I will scatter among the nations, and I
  - will unsheath the sword against you. Your land shall become a desolation and your cities a ruin.
- אַבּיכֶם באָרֶץ אֹיבִיכֶם באָרֶץ אֹיבִיכָם 34 Then shall the land make up for its sabbath years אַז תַשַּבָת הָאַרֵץ וַהְרַצַת אַת־שַבַּתֹתֵיהַ:
  - throughout the time that it is desolate and you are in the land of your enemies; then shall the land rest and make up for its sabbath years.
- בשבתכם שבתכם לא־שבתה בשבתה בשבתכם 35 Throughout the time that it is desolate, it shall
  - observe the rest that it did not observe in your sabbath years while you were dwelling upon it.
- 36 וָהַנָּשֹאָרֵים בַּלֶם וָהֲבָאתִי מֹרֶךָ בַּלְבַלֶם בַּאַרְצֵּת אֹיָבֵיהָם וַרְדַף אֹתְם קוֹל עַלֵה נָהַף וַנָסִוּ מַנָּסַת־חֵרֵב וַנָפַלוּ וָאֵין רֹדַף:
- As for those of you who survive, I will cast a faintness into their hearts in the land of their enemies. The sound of a driven leaf shall put them to flight. Fleeing as though from the sword, they shall fall though none pursues.
- 37 With no one pursuing, they shall stumble over one לפני איביכם:
  - another as before the sword. You shall not be able to stand your ground before your enemies,
- 38 but shall perish among the nations; and the land of your enemies shall consume you.
  - 39 וָהַנָּשׂאַרֵים בַּכֶּם יִמַּקוֹ בַּעוֹנֶם בַּאַרְצֵּת אֹיִבֵיכָם וַאַף בַּעוֹנֶת אַבתם אתם ימָקו:
- Those of you who survive shall be heartsick over their iniquity in the land of your enemies; more, they shall be heartsick over the iniquities of their forebears;
  - 40 וְהָתְוַדְּוּ אֶת־עֲוֹנָם וְאֵת־עַוֹן אֲבֹתִם בִּמַעַלַם אֲשֵׁר מַעַלוּ־בי ואֿף אַשור־הַלְכוּ עמי בַקרי:
    - and they shall confess their iniquity and the iniquity of their forebears, in that they trespassed against Me, yea, were hostile to Me.
- אף־אֵנִי אַלָּך עמָם בַּאָרִי וְהַבַּאתִי אֹתְם בָאֶרֶץ אֹיְבֵיהָם אוֹ־אַז יִכְּנַע 41 When I, in turn, have been hostile to them and לַבַבָּם הַעָּרֵל וָאָז יִרְצִוּ אֲת־עַונָם:
  - have removed them into the land of their enemies, then at last shall their obdurate (obdurate Others "uncircumcised"; lit. "blocked.") heart humble itself, and they shall atone for their iniquity.
  - אַבַרָהַם אַזָּכֵר וָהָאָרֵץ אַזְכַר:
- יוָכַרְתִי יִצְקוֹב וָאָףְ אֶת־בַּרִיתִי יִצְקוֹב וָאָףְ אֶת־בַּרִיתִי יִצְקוֹב וָאָף אֶת־בַּרִיתִי יִצְקוֹב וַאָ will remember also My covenant with Isaac, and also My covenant with Abraham; and I will remember the land.

- אַת־עונָם יַען וביַען במשפטי מאַסוּ ואַת־חקתי גַעלָה נפשם:
- והָאָרֶץ הַעָּוֹב מַהֶּם וְהָבֵי אַת־שַבְּהוֹלֵיהְ בָּהְשַׁמֵה מַהֶּם וְהָבֵי 43 For the land shall be forsaken of them, making up for its sabbath years by being desolate of them, while they atone for their iniquity; for the abundant reason that they rejected My rules and spurned My laws.
- אַביהֶם לְאַ־מָאָמָהִים וַלְאַ־גַעְלַהִים (לְאִדְעָלְהִים לַאָרַקְאָרָבְיהָם לְאַדְעָלְהִים (לְאִדְעָלְהִים לִ לְכַלֹּתְם לְהָפָּר בִּרִיתִי אָתָם כִּי אֲנָי יְהֹוָה אֱלֹהֵיהֶם:
  - enemies, I will not reject them or spurn them so as to destroy them, annulling My covenant with them: for I הוהי am their God.
- 45 ווַכַרְתַּי לָהֶם בַּרַית רָאשׁנִים אֲשֵׁר הוֹצֵאתִי־אֹתַם מֵאַרֵץ מִצְרַיִם לְעִינֵי הגוֹים להיות להם לאלהים אני יהוה:
  - I will remember in their favor the covenant with the ancients, whom I freed from the land of Egypt in the sight of the nations to be their God: I.
  - ישראל בהר סיני ביד־משה:
  - אַשֶּׁר נְתָן יְהוֹה בֵּינוֹ וּבִין בְּנָי 46 These are the laws, rules, and instructions that established, through Moses on Mount Sinai, with the Israelite people.

- spoke to Moses, saying: וַיִּדְבַר יְהוָה אֱל־מֹשֶה לֵּאמִר:
- דַבַּר אֵל־בַּנִי יִשֹׁרָאֵל וִאָמַרָתְ אַלַהֵּם אִّישׁ כִּי יַפַּלְא נַדֵר בַּעָרְכַּךְ
- Speak to the Israelite people and say to them: When any party explicitly (explicitly Cf. note at Lev. 22.21.) vows to הוהי the equivalent for a human being.
- 3 וַהָיָה עָרָכַּךָּ הַזָּלַר מַבַּן עֲשַׁרִים שַׁנָה וִעָד בַּן־שַׁשַׂים שַנָה וְהַיָה ערכר חמשים שקל כסף בשקל הקדש:
- the following scale shall apply: If it is a male from twenty to sixty years of age, the equivalent is fifty shekels of silver by the sanctuary weight;

  - ים שַׂקל: אַרְכָּךְ שַׁלְשֵׁיִם שָׁקָל: 4 if it is a female, the equivalent is thirty shekels.
- ואָם מבּן־חַמַשׁ שַנִּים ועד בּן־עשׁרַים שַנָּה וָהַיָּה עַרְכַּדַ הַזָּכַר עשרים שקלים ולנקבה עשרת שקלים:
- If the age is from five years to twenty years, the equivalent is twenty shekels for a male and ten shekels for a female.

If the age is from one month to five years, the

- 6 ואם מבורודש ועד בורתמש שלים והיה ערכו הזלר חמשה שקלים כסף ולנקבה ערכך שלשת שקלים כסף:
  - equivalent for a male is five shekels of silver, and the equivalent for a female is three shekels of silver.
- 7 וְאָם מַבֵּן־שַשִּׁים שַנָה וַמַעלָה אִם־זַלַר וְהַיָה עַרְכַּךָ חֵמְשַׁה עְשַׂר שַקל וַלַנַקבה עשרה שקלים:
- If the age is sixty years or over, the equivalent is fifteen shekels in the case of a male and ten shekels for a female.
- ואם־מך הוא מערלך והעמידו לפני הכהן והעריך אתו הכהן על־פֿי אַשר תַשִּׁיגֹ יָד הַנַּדֵר יַעַרִיכַנוּ הַכּהַן:
- But if one cannot afford the equivalent, that person shall be presented before the priest, and the priest shall make an assessment; the priest shall make the assessment according to what the vower can afford.